

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง อำนาจในการเปรียบเทียบตามมาตรา ๓๑๗ แห่งพระราชบัญญัติ
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้มีหนังสือ ที่
กลต.ต. ๒๐๓๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอ
หารือปัญหาข้อกฎหมายว่า คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบบุคคลซึ่งเป็นผู้ใช้ให้
กระทำความผิดและผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ตามความผิดที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๑๗
แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาปัญหาตามข้อหารือดังกล่าว
แล้ว มีความเห็นว่า ความผิดตามมาตรา ๓๑๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาด
หลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นความผิดที่มีโทษอาญา และคณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจ
เปรียบเทียบได้ จึงต้องนำบทบัญญัติทั่วไปของภาค ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งบัญญัติ
ความผิดของผู้ใช้ให้กระทำความผิดและผู้สนับสนุนการกระทำความผิดไว้ มาใช้บังคับกับการ
กระทำความผิดดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๗^๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังนั้น
คณะกรรมการเปรียบเทียบตามมาตรา ๓๑๗ จึงมีอำนาจเปรียบเทียบผู้ใช้ให้กระทำความผิดและ

ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๖๐๑/๐๔๗๕ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ มาตรา ๓๑๗ ความผิดตามมาตรา ๒๖๘ มาตรา ๒๖๙ มาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๑ มาตรา
๒๗๒ มาตรา ๒๗๓ มาตรา ๒๗๔ มาตรา ๒๗๕ มาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐
มาตรา ๒๘๑ มาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๕ มาตรา ๒๘๖ มาตรา ๒๘๗ มาตรา ๒๘๘ มาตรา ๒๘๙ มาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๑ มาตรา ๒๙๒ มาตรา ๒๙๓ มาตรา ๒๙๔
มาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๗ มาตรา ๒๙๘ มาตรา ๒๙๙ และมาตรา ๓๐๐ ให้คณะกรรมการ
เปรียบเทียบความผิดที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้มีจำนวนสามคน ซึ่งคนหนึ่ง
ต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับ
ตามค่าเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

^๒ มาตรา ๑๗ บทบัญญัติในภาค ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ให้ใช้ในกรณีแห่งความผิดตาม
กฎหมายอื่นด้วย เว้นแต่กฎหมายนั้น ๆ จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ แต่สำหรับกรณีผู้ก่อให้เกิดผู้สอบบัญชีกระทำความผิดหรือผู้ให้การช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่ผู้สอบบัญชีกระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๗^๗ [๓] แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กฎหมายกำหนดว่า ผู้นั้นจะต้องระวางโทษตามมาตรา ๓๑๔^๘ [๔] หรือมาตรา ๓๑๕^๙ ซึ่งเป็นการบัญญัติหลักเกณฑ์ไว้เป็นพิเศษแตกต่างไปจากบทบัญญัติทั่วไปของภาค ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา คณะกรรมการเปรียบเทียบจึงเปรียบเทียบความผิดตามมาตราทั้งสองดังกล่าวไม่ได้ เพราะมาตราทั้งสองได้บัญญัติไว้แตกต่างจากบทบัญญัติทั่วไปของประมวลกฎหมายอาญา และมาตรา ๓๑๗ ไม่ได้บัญญัติให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบความผิดตามมาตรา ๓๑๔ และมาตรา ๓๑๕ แต่ประการใด

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อหารือในเรื่องนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญ อาศัยอำนาจตามข้อ ๑๒^๖ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงจัดให้มีการประชุมพิเศษของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑)^๗ เพื่อร่วมกันพิจารณาข้อหารือ

^๗ มาตรา ๒๘๗ ผู้สอบบัญชีผู้ใดของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ บริษัทหลักทรัพย์ กองทุนรวม กองทุนส่วนบุคคล บริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือบริษัทที่มีหลักทรัพย์ซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ปฏิบัติงานสอบบัญชีเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชีหรือข้อกำหนดเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด หรือทำรายงานเท็จ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๗ หรือมาตรา ๑๔๐ วรรคสี่ หรือวรรคห้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๘ มาตรา ๓๑๔ ผู้ใดก่อให้เกิดกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลใดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือผู้สอบบัญชี กระทำความผิดตามที่บัญญัติในมาตรา ๒๘๗ มาตรา ๓๐๖ มาตรา ๓๐๗ มาตรา ๓๐๘ มาตรา ๓๐๙ มาตรา ๓๑๐ มาตรา ๓๑๑ หรือมาตรา ๓๑๒ ไม่ว่าด้วยการใช้สิ่ง ชูเชิญ จ้าง หรือด้วยวิธีอื่นใด ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

^๙ มาตรา ๓๑๕ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลใด ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือผู้สอบบัญชี กระทำความผิดตามที่บัญญัติในมาตรา ๒๘๗ มาตรา ๓๐๖ มาตรา ๓๐๗ มาตรา ๓๐๘ มาตรา ๓๐๙ มาตรา ๓๑๐ มาตรา ๓๑๑ หรือมาตรา ๓๑๒ ไม่ว่าก่อนหรือขณะกระทำความผิด ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ เว้นแต่ผู้นั้นมีได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้น

^๖ ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความช่วยเหลือเฉพาะในหลายด้านหรือต้องการความรอบคอบในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาสองคณะหรือสามคณะมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

ในการประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการกฤษฎีกาซึ่งมีอาวุโสที่สุดเป็นประธานในที่ประชุม และต้องมีกรรมการกฤษฎีกามาประชุมไม่น้อยกว่าหกคน โดยต้องเป็นกรรมการกฤษฎีกาจากทุกคณะที่ได้เชิญประชุม จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในการวินิจฉัยประเด็นสำคัญ ประธานในที่ประชุมจะให้การวินิจฉัยประเด็นนั้นจนกว่าจะมีกรรมการกฤษฎีกามาประชุมมากกว่าหกคนก็ได้

^๗ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ชุดปัจจุบัน ประกอบด้วยกรรมการกฤษฎีกาซึ่งเคย

ข้างต้น

ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓ และคณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาปัญหาข้อหาหรือข้างต้นโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และผู้แทนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้ว มีความเห็นดังนี้

การที่บทบัญญัติของกฎหมายได้กำหนดให้บุคคลใดมีความผิดตามกฎหมายอาญานั้น นอกจากบทบัญญัติดังกล่าวจะใช้บังคับกับบุคคลซึ่งเป็นตัวการในการกระทำความผิดแล้ว บทบัญญัตินั้นย่อมใช้บังคับกับบุคคลซึ่งเป็นผู้ใช้ให้กระทำความผิดและผู้สนับสนุนการกระทำความผิดด้วย โดยไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดความผิดของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในฐานะผู้ใช้ให้กระทำความผิดและผู้สนับสนุนการกระทำความผิด แยกต่างหากจากการกำหนดความผิดของผู้กระทำความผิดในฐานะตัวการเป็นอีกมาตราหนึ่งแต่อย่างใด เนื่องจากการพิจารณาการกระทำความผิดทั้งปวงในเรื่องผู้ใช้ให้กระทำความผิดและผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามกฎหมายใดนั้น จะต้องนำบทบัญญัติทั่วไปของภาค ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับผู้กระทำความผิดดังกล่าว มาใช้บังคับด้วยเสมอตามนัยมาตรา ๑๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เว้นแต่กฎหมายนั้น ๆ จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ด้วยเหตุนี้ เมื่อมาตรา ๓๑๗^๔ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้บัญญัติว่า คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบผู้กระทำความผิดตามมาตราต่าง ๆ ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ โดยหลักทั่วไปจึงหมายความว่า มีอำนาจเปรียบเทียบผู้กระทำความผิดที่เป็นตัวการ รวมทั้งผู้ใช้ให้กระทำความผิดและผู้สนับสนุนการกระทำความผิดด้วย โดยไม่ต้องบัญญัติขยายความใด ๆ อีก

การที่กฎหมายบัญญัติมาตรา ๓๑๔ และมาตรา ๓๑๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ แยกออกมาเป็นมาตราเฉพาะนั้น มิใช่เป็นการกำหนดความผิดไว้เป็นความผิดอีกฐานหนึ่งต่างหาก แต่เป็นการกำหนดบทลงโทษไว้เป็นพิเศษให้มีอัตราโทษแตกต่างจากโทษของผู้ใช้และผู้สนับสนุนตามปกติเท่านั้น โดยในมาตรา ๓๑๔ เป็นกรณีของผู้ก่อให้เกิดกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลใด หรือผู้สอบบัญชีกระทำความผิด ซึ่งโดยสภาพก็คือผู้ใช้ให้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๗ และในมาตรา ๓๑๕ เป็นกรณีของผู้ซึ่งกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล หรือผู้สอบบัญชีกระทำความผิดที่กำหนดไว้ ไม่ว่าก่อนหรือขณะกระทำความผิด ซึ่งโดยสภาพก็คือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๗ โดยบทบัญญัติทั้งสองมาตราได้กำหนดให้ต้องระวางโทษดังนี้

เป็นกรรมการกฤษฎีกาในคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) เดิมที่เคยเป็นผู้พิจารณาข้อหาหรือเรื่องนี้

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ อันเป็นอัตราโทษที่หนักกว่าบทลงโทษตามหลักทั่วไปของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๔^๙ กรณีผู้ใช้ให้กระทำความผิดหรือมาตรา ๘๖^{๑๐} กรณีผู้สนับสนุนการกระทำความผิด โดยกำหนดให้ผู้ใช้ให้กระทำความผิดและผู้สนับสนุนการกระทำความผิดทุกกรณีมีโทษเท่ากับตัวการ ดังนั้น เมื่อการบัญญัตินี้เป็นไปเพื่อการกำหนดอัตราโทษเท่านั้นแล้ว ปัญหาว่าจะเปรียบเทียบผู้ใช้ให้กระทำความผิดหรือผู้สนับสนุนในการที่ผู้สอบบัญชีกระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้หรือไม่ นั้น เมื่อมาตรา ๓๑๗ กำหนดให้เปรียบเทียบความผิดตามมาตรา ๒๘๗ ได้ กรณีจึงย่อมรวมถึงการเปรียบเทียบผู้ใช้ให้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๗ (อัตราโทษตามมาตรา ๓๑๔) และการเปรียบเทียบผู้สนับสนุนผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๗ (อัตราโทษตามมาตรา ๓๑๕) ได้ด้วยเช่นเดียวกันตามหลักทั่วไปข้างต้น

นอกจากนี้ การที่จะตีความว่า คณะกรรมการเปรียบเทียบไม่สามารถเปรียบเทียบความผิดสำหรับผู้ใช้ให้กระทำความผิดและผู้สนับสนุนการกระทำความผิดได้ ย่อมเป็นการตีความที่ไม่สอดคล้องกับเหตุผลทางกฎหมายและก่อให้เกิดผลที่ผิดปกติ เพราะจะทำให้มีการเปรียบเทียบการกระทำความผิดของตัวการได้ ซึ่งเมื่อมีการเปรียบเทียบแล้ว ตัวการจะไม่ต้องถูกดำเนินคดีอาญาเนื่องจากคดีอาญาลดลงตามมาตรา ๓๗^{๑๑} แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในขณะที่การกระทำความผิดของผู้ใช้ให้กระทำความผิดหรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดจะต้องฟ้องเป็นคดีเท่านั้น โดยไม่อาจมีการเปรียบเทียบได้ ทั้ง ๆ ที่การกระทำของบุคคลเหล่านี้ร้ายแรงในระดับเดียวกัน

โดยสรุป ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓ และคณะที่ ๑๑) จึงเห็นว่า คณะกรรมการเปรียบเทียบตามมาตรา ๓๑๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอำนาจเปรียบเทียบการกระทำความผิดของผู้ใช้ให้กระทำความผิดและของผู้สนับสนุนการกระทำความผิด สำหรับความผิดต่าง ๆ ทุกมาตราที่บัญญัติไว้ในมาตรา

^๙ มาตรา ๘๔ ผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิดไม่ว่าด้วยการใช้ บังคับ ชูเกียรติ จ้าง วานหรือยุยง ส่งเสริม หรือด้วยวิธีอื่นใด ผู้นั้นเป็นผู้ให้กระทำความผิด

ถ้าผู้ถูกใช้ได้กระทำความผิดนั้น ผู้ใช้ต้องรับโทษเสมือนเป็นตัวการ ถ้าความผิดมิได้กระทาลงไม่ว่าจะเป็นเพราะผู้ถูกใช้ไม่ยอมกระทำ ยังไม่ได้กระทำหรือเหตุอื่นใด ผู้ใช้ต้องระวางโทษเพียงหนึ่งในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

^{๑๐} มาตรา ๘๖ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิดจะมีได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นก็ตาม ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่สนับสนุนนั้น

^{๑๑} มาตรา ๓๗ คดีอาญาลดลงได้ ดังต่อไปนี้

๑. ล๑

๑. ล๑

(๔) ในคดีซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว

๓๑๗ ซึ่งรวมกรณีที่มีโทษตามมาตรา ๓๑๔ และมาตรา ๓๑๕ ด้วย

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๔